

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

за цілий рік . . . 20 кор.
 за пів року . . . 10 кор.
 за чверть року . . . 5 кор.
 за місяць . . . 1-70 кор.

За границею:

за цілий рік . . . 16 рублів
 або 36 франків
 за пів року . . . 8 рублів
 або 18 франків

Поодинокі числа по 10 сот.

РУСЛАН

«Віреш ми очі і душу ми виреш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
 бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділі і руских свят о 5¹/₂ год. пополудні.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Дзямбровского (Хорунщина). Експедиція місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавемана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє.

Реклямації неопечатаніє вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 сот. від стрічки.

З державної ради.

Два соціальні радикали.

Сильне враженє в дискусії над відокремленєм Галичини зробили промови польських послів Брайтера і Дашиньско-го, які отже подаємо в скороченю.

П. Брайтер заявляє в своїм імені і в імені польської людскої партії, що польське населенє Галичини уважало би відокремленє Галичини при теперішних відносинах за нещастє для краю і населеня. Як довго галицький народ не буде мати всіх прав виборчих, як довго галицький сойм буде майже виключно в руках шляхти, як довго брами галицького сойму і автономічних сил суть замкнені для народу в наслідок несправедливих і ретроградних законів виборчих, так довго не може бути бесіди о відокремленю Галичини. Відокремленє довело би до безпримірної самоволі і припечатало би на довгі роки безправства. Насамперед мусить бути заведене загальне, рівне, безпосереднє і тайне право виборче до сойму; насамперед мусить бути порука об'єктивної і безсторонної адміністрації в Галичині, а доперва по тім можна буде зайняти ся справою відокремлення Галичини. Тоді вже сам народ буде рішати, чи се відокремленє в его інтересі, чи ні. Без сих порук добачую в внесенях о відокремленє Галичини лише маневр в цілі проволіченя виборчої реформи. Панове вже перед 20 роками мали в своїй програмі відокремленє Га-

личини, а не зробили нічого для здійсненя сего проєкту; доперва тепер приходите з сим. Бесідник заявив на кінці, що буде голосувати против наглости і против меритум внесеня.

П. Дашиньский не дивує ся Шенерерони і Вольфови, що виступають з такими внесеннями, але дивна річ, що також найконсервативніші послы, ті підпори держави, готові попірати кожде правительство, — що також властители більших посадостей з усіх народностей, що вірноконституційна шляхта та пани з польського кола гуртують ся коло Шенерера. Та й вибранож добре місце, щобі порішити так велику і важну річ! Сей парламент привілеїв, що лежить уже на смертній постели, має здобути ся на творчу силу і вилляти нове життя в стару державу! Виглядає оно на глум, коли до так великого діла взиває ся сей парламент. Але всенімецька бута голосить расову борбу і хоче всьо проковтнути. Всенімецькі хотять всі народи уважати за менше партії; а що нас диких варварів не можуть покониати, то хотять нас прогнати відси. Щоби не йти разом з прихильниками виборчої реформи, постановили ви радше зеднати ся з Дідушицьким, Абрагамовичем і Шгірком. Вам потрібні ті інтриги, наче шматок хліба. Хочете вилучити Галичину, а даєте їй лише тих 88 мандатів, що до своєї вартости обмежених лише до загально-конституційних справ. І ми хочемо перестрою Австрії, але оно буде можливе аж в будучім народнім парламентім.

Тількиж Німці все хотять бути якимсь виїмковим народом, покликуючи ся на якісь історичні права. Коли хочете перестроїти Австрию, то покличте до сего всі народи. Национальні справи треба порішити в народнім парламенті. Я перший поспитаю Дідушицького і Абрагамовича, що має стати ся з 200.000 Поляків на Шлеску. Також і демократичні послы, що засідають в польськїм колі, заявили, що нагле внесенє на вилученє Галичини є лиш інтригою против виборчої реформи, а не якоюсь поважною політичною акцією. Ми й зараз пристаємо на вилученє Галичини, але вперед мусите завести загальне, рівне, тайне і безпосереднє виборче право в галицькїм соймі. Але коли хочете у спілці з Дідушицьким, Абрагамовичем і кількома галицькими родами взяти в аренду 7 мільонів Поляків і Русинів та Жидів, то не дивуйте ся, що глядемо на сей дивогляд так, як він на се заслуговує. В разі, коли би внесеню Шенерера признано наглість, хочемо перевести основне перше читанє і наведемо тоді такі річи, що цілий сьвіт зчудує ся, як мало розуму мають сторонництва, що завсїгди хотять уходити за цьвіт народу. Коли би наглість відкинено, то й тогді жадати будемо першого читаня і вже тепер протестуємо против відісланя внесеня без читаня до комісії.

Вчєрашнє засіданє.

Пос. Романчук і тов. поставили внесенє на утворенє окремого трибуналу

В. Маслян.

„СНІГОРИ“

Повість Володислава Ст. Реймонта;
 Варшава 1904.

(Дальше).

Антек забуває про жінку і діти і розпиває ся. Ягна жие лиш вижиданєм нової стрічки, а старий надслухує, підглядає, жде і пильнує, аж зловив. Як вертали із сходи, налякала їх тїнь его і скрили ся в оборозі сїна, в яким пастух видер здорову яму. Засьвітїв звиток соломи, підпалїв оборіг, але не спалив ні его, ні єї. Не убив сина зелїзними вилами, бо Антек відістав ся з горючого оборога на силу, ударив старого батька в груди, аж упав коміть головою об землю. Ягна утікла, але до матери. Пожежу стїжка угасили люди, але роздули пожежу неслави.

Антек розпив ся до безтями, Ягну погодили зі старим свати і куми та не

на довго. Драчка з паном о ліс, до якого мала претенсію громада, довела до явного бунту. Громада прогнала справу в суді, рішила сама пошукати правди. На чолі громади стає, ясна річ, Матій. Не був він громадским старшиною, бо волів лиш моральний провід, чим явну службу у громади.

Пан став ліс рубати, а громада зробила віче. Ударили дзвони; чоловіки, жінки і вся молодь пішла добивати ся своєї правди силою.

Рубачі уступають, але не уступають двірські посіпаки. Страшна бійка між ними, а здетермінованими розпучкою і вірою в свою правду мужиками кінчить ся побідою громади. В ту мить, як Антек користаючи з метушні, хоче убити свого батька, бо він звів его на нінащо, бо він боячись судьби тих, що за життя вивинували дітий, самі відтак мусіли йти «на вусиг» на жебри — викинув его з хати і оженив ся з тою, що була лиш для него — в сю мить боровий ломить

стрілбу на голові Матія, а кров старого отямила сина. Блискавкою пролетіла через голову Антка думка, що аж тепер прийде до того, що єму належить ся, — що він стане газдою. Він бе в лемент, бере старого на ноші, везе его до дому, а в дорозі будить ся єще на хвилю Матій, щобі прошептати слово прощаня чи благословенства:

«Tyżeś to synu, tyżeś»... і на тім конець повісти.

Як бачимо із змісту, не всьо в ній доповіджене, не всьо заокруглене. За старим ладом ідучи, був би автор доповів решту, щобі покарати вину — в тій повісти автор не робить сего, бо вже і так досить прикрих і надто сумних картин поставив і вивів перед очи читача. Сей думаючи льогічно, доспіває собі сам решти. Бож певно що і громада терпіти ме за напад на двірську власність і проводир, бунту відпокутують так, як сего вимагає порядок в самодержавю, спочиваючим на основах дворянських. Чи од-

для виборчих справ. Пос. Герольд і тов. зголошують нагале внесення в справі ревізії конституції, яку мала би перевести комісія з 48 членів в дусі історичних прав і фактичних потреб королівств і країв під законодатним і адміністративним зглядом. Се внесення має бути противагою німецькому внесенню на відокремленя Галичини.

В дальшій дискусії над нагlostиоу внесення за відокремленя Галичини пос. Крамарж виводить, що сї внесення є тільки демонстрацією, або і замахом на виборчу реформу. Они стремлять прямо до розділу держави. А мимо сего сторонництва, підпираючи державу, будуть голосувати за ними, щоби ті внесення дістали ся до комісії. Але в комісії они не будуть могли самі голосувати за тими внесеннями. Бо Поляки будуть вистерігати ся в нинішній хвилі вчинити щось такого, що їм можна би справедливо уважати за зраду інших Славян, а і самі німецькі промисловці не будуть одушевляти ся відокремленя Галичини, яке їм вже дало ся добре в знаки в Угорщині. Що иншого є розширення автономії, але не виключно для Галичини, а для всіх країв.

Пос. Дідушицкий запевнює, що коло польське було завсїгда вірне засадам краєвої автономії і виступало часто з домаганями в тім напрямі. Коли парламент був знеможений, Поляки здержували ся з тими внесеннями, однак тепер правительство само накидує квестію конституції. В підпираню поставлених внесення дають вираз пересвідченню, що національні справи, які найбільше причинили ся до розстрою парламенту, повинні бути перенесені до соймів, а далекі від того, щоби давати поміч приклонникам чужої династії. Теперішню хвилю коло польське уважає відповідною до цілковитої ревізії конституції, а колиб ся справа прийшла дійсно на дневний порядок, тодіб не зрадили Поляки ані Чехів, ані жаден инший нарід, а старали би ся о повну автономію для кожного. (Пос. Еленбоген: Кожде слово — се інтрига!). А колиб деякі народи — чого не можна припустити — і зrekli ся сеї автономії, то тимбільше Поляки не могли би відступити від того домаганя і повернулиб тоді на становиско одної провінції. В той спосіб треба розуміти те iunctim, яке

нак ті, що за життя старого Матія так бажали свободи в ділах, а щастя в зносінах будуть тим в дальшій житю вдоволені, об тім мусимо сумнівати ся. Вже перед катастрофою в лісі Ягна остогидла була Анткови. Заспокоєна пристрасть обмінила ся з пересить, а чи в Анткови бодай про людське око не повернеть ся совість, чи не схоче він стати лишим для своєї терпущої і терпеливої Ганки, для так довго понеханих дітей, чи не схоче він і запису відобрати тій, що так недавно еще була ему над «wszyckie sfodkości» — се може вийти само з себе і хоч би тому, що переміна условин життя обмінює часто і вдачу людську.

(Дальше буде).

поставили межі виборчою реформою, а відокремленя Галичини.

Пос. Василько полемізував з Всенімцями, закидуючи їм, що порушили в палаті цілий комплекс справ автономії і пошукали собі союзників серед Поляків. Через відокремленя Галичини цілий край, не тільки міліони Русинів, але і міліон Жидів та 200 тисяч Німців, а навіть і Буковина були би видані на ласку кліки. Акція Поляків має на цілі віддати деспотичну власть над польським, руским і жидівским народом в Галичині шляхоцкій кліці і безсильним їх званням державної і автономічної адміністрації.

По заяві пос. Шірка іменем вірноконституційної великої власности, що не пересуджуючи становиска партії що до мерітум справи, буде голосувати за нагlostиоу внесення — вибрано генеральних бесідників.

Генеральні бесідники.

Пос. Странски, промовляючи против внесення, називає его кливом, вбитим межі славянські сторонництва. Прецінь понятя автономістичної політики є взятє з чеського політичного словарця і Чехи не тільки остали їй вірні, але і готові єї боронити до загины. Однак такої важної справи не годить ся принимати з рук Шенерерівців, які є найзавзятійшими ворогами Славян, бо се дар Данаїв. Чиж Поляки можуть се погодити зі своєю честію, дізнавши від тих панів найтяжших обид підчас президентури гр. Баденього, подавати руку тим, що змішали з болотом їх послів і народність. Хибаж забули вже, як їх з той стороны називано народом кріликів і означувано яко менше вартний народ? Всенімцям не розходить ся ані о автономію, ані о самостійність Галичини, а о спроможність майоризувати решту Славян. Чиж Поляки хотіли би до сего причинити ся, коли поза тим внесенем криє ся ціла система, яка колись досягне і Поляків. Хибаж они забули Вжесню і Мальборг, щоби могли тепер подати руку Всенімцям в такій важній справі! Коли розходить ся о автономію, то чиж не має єї Галичина вже нині в знатній мірі? Она вже є фактично відокремлена по частині з Відня там вже не кермують. Хотий чеський нарід ані під зглядом праці, ані поваги, ані історичних заслуг біля держави певно не стоїть за польським народом, то під зглядом репрезентації і національних прав стоїть далеко поза ним. Колиж в такій хвилі, де виборча реформа має принести трохи пільги Чехам, польські послы виступають против сеї реформи, то чиж не може се занепокоїти чеського народу. Колиб Чехи мали стілько, що Поляки! Чи в польських округах є чужі судії? Чи іменують чужих старостами? Чи намісником в Галичині був коли небудь Німець? Чи на начальнім становиску в краєвім відділі, віцепрезидентом скарбової дирекції, начальним директором почт і телеграфів і т. д. і т. д. як там називають ся всі ті достойники, Галичина мала коли Німців? Отже Поляки мають вже відокремленя, а чиж лишного надіють ся від п. Штайна?

В дальшій ході полемізував бесідник з д-ром Сільва-Тарукою, називаючи становиско чеської шляхти прямо непонятним, хибя що встидаючись робити обструкцію против виборчої реформи, хотять єї ударемнити на сій дорозі. Поведеня посольского кола мусить викликати ефект покинення славянської ідеї, а вислугування партії, яка працює в користь сусідної держави, тому звертаючи ся до Поляків, бесідник взиває їх, щоби спитали ся своєї честі і сумління, чи підпираня внесення Всенімців є відповідне.

Генеральний бесідник за внесенем Всенімців пос. Шальк доказував, що президент міністрів бар. Гавч в своїй промові станув в противности до монарха, який в р. 1892 в письмі до галицького сойму признав відокремленя Галичини не тільки можливим, але прямо відповідним для цілої держави. Бесідник признає, що внесення поставлено в звязи з виборчою реформою, а нагальну опозицію соціалістів, зглядно посла Дашиньского, толкує собі тим, що у відокремленій Галичині борба зі шляхтою буде трудніша. Однак се не обходить Німців, які мусять боронити ся перед шкодою, що грозить їм задля виборчої реформи.

Конець дискусії і голосованя.

При фактичних спростованях забірали голос пп. Шрафль і Абрагамович, який полемізував з пос. Странским, а відтак промовляли внескодавці Штайн і Вольф. Опісля наступило голосованя, яке викликало сензацию в палаті. Найперше голосовано над внесенем Шенерера, Штайна і тов.; за нагlostиоу заявило ся 154 голосів, а против 135. Вольф зажадав над своїм внесенем іменного голосованя, в яким знов 153 голоси заявило ся за нагlostиоу, а 147 против неї. Тим способом нагliestь відкинено з причини браку потрібних двох третин голосів, однак остала за обома внесеннями звичайна більшість, так що они будуть мусіти трактувати ся регулярно. З польского кола 16 членів демократичної лівиці здержало ся від голосованя, а також, розуміє ся, міністер-родак Пентак.

Відтак приступлено до нарад над нагlostиоу внесення пос. Герольда і тов. в справі реформи конституції. В промові внескодавець виказуючи потребу ревізії конституції, зазначив, що Чехи не домагають ся iunctim межі ревізією конституції а виборчою реформою, бо приклонники всяких iunctim бажать тільки повалити виборчу реформу. По промові пос. Герольда замкнено засіданя до пятниці.

Н О В І Н К И.

— Календар. В пятницю: руско-кат.: Алексія чол. Бож.; римо-кат.: Квірина. — В суботу: руско-кат.: Кирила ерусалим.; римо-кат.: Бальбіни.

— Репертоар „Руского народного Театру“ у Львові. (Саля „Jad Charuzim“ — ул. Бернштайна).

Нині в четвер дня 29. с. м. «Продана наречена» опера в 3 діях, Ф. Сметани.

В суботу дня 31. с. м. «Безталанна» драма в 5 діях, Карпенка-Карого. Виступ п. М. Завьковецкої.

В неділю дня 1. цвітня «Суета» комедія а 4 діях Карпенка-Карого. Виступ п. М. Заньковецької.

— **Бандурист з України** п. Гнат Хоткевич виступив вчора в комнатах „Рускої Бесіди“ з концертом народних дум та пісень при акомпаніменті бандури. Сей старинний козацький інструмент не перевів ся ще й до нині на Україні. І п. Хоткевич вчив ся у сільських бандуристів та опісля усовершив і саму бандуру і довів гру на ній до високої техніки. Під его десятьма пальцями — бо обома руками грає концертант рівночасно на струнах свого інструменту — хвилюють тони наче той лискучий очерет над українською річкою, переливають ся як спів десятка соловіїв у вишневім гущаку, заносять цемов степовими пахощами — любими уху, рідними мелодіями. На тлі такого акомпаніменту, який сам про себе становить артистичну чітку, концертант виголосив більше, як відспівав „Думу про трех братів біля річки Самарки“, оперуючи переважно чудовими п'янами, які якраз відповідають найліпше трагічному змістови сеї думи. В думі „Про смерть козака-бандуриста“ п. Хоткевич розвинув багато чуття, ілюструючи працане раненого козака зі своєю бандурою на бовшиці. Вельми подобала ся відтак мелодійна пісня „Ой ти дівчино горда та пишна“ так задля чудової мелодії, як і задля характеристичного акомпаніменту. На закінченє першої часті концерту відспівав український бандурист еще думу „Про Харка-Гайдамаку“.

Не треба й казати, що численно зібрана публіка нагороджувала кожду точку рідкого гостя з України невмовкаючими оплесками. А вже в другій часті концерту, в якій п. Хоткевич подав самі веселі і сатиричні, народні пісні, не тільки оплески при кінці продукцій, але і сердечний сміх по кожній зворотці прямо не уставали на сали. А невтомлений концертант співав і співав то наслідуючи легкодущну жінку і гострого мужа

„Дворянці“ (щось на лад Шекспірівської: „Приборканой гострухи), то непривітливого „Квісіля“, до якого впрошує ся чорнобривка на віз та заливає ся до него, то ілюструючи комічні ситуації в пісні „Куда ідеш Явтуше, то наконець прибираючи цілковито просто народний тон саїного бандуриста в пісні „Чечітка“. Публіка розходила ся саме перед 10. годиною з великим артистичним вдоволенєм і ми певні, що виступ п. Хоткевича на концерті „Академічного Бандуриста“ в вівторок дня 3. цвітня буде становити повну атракційну силу, тимбільше що багато осіб з причини хрестопоклінної середі не могло чути вчора оригінальних продукцій українського бандуриста.

— **Концерт акад. спів. тов а „Бандурист“**, якого програму подано у вчерашнім числі нашої часописи, перевесено з неділі на вівторок дня 3. цвітня, в той спосіб, що обміняно ся днями з иншим співацьким тов-ом, котре устроює концерт в салі „Народного Дому“. Ві второк буде догіднійше нашій публіці загостити на концерт з огляду на перебуваючий тепер у Львові наш театр.

— **Віче у Львові.** Сеї суботи дня 31. марца о год. 7. вечером відбуде ся в салі „Народного Дому“ публічне віче в справі предложеного ц. к. правительством проекту що до зміни дотеперішної виборчої ординації. О як найчисленнійшу участь просить комітет.

— **В Рогатині** відбуде ся дня 1. цвітня концерт в пам'ять 45-роковини смерті Тараса Шевченка в салі Читальні „Просвіти“. Програму складають твори: Лисенка, Ніщинського, Матюка і Кішакевича (Катерина), деклямації і промова д-ра А. Чайковського. Початок о годині 7. вечер. О громадну участь, особливо повітову інтелігенцію, просить ся. — Другий концерт, головно для міщан і селян, з такою самою програмою відбуде ся дня 7. цвітня с. р.

— **Зі Стрия.** Заходом „Мішанської Бесіди“ і філії „Просвіти“ в Стрию відбуде ся в неділю дня 1. цвітня с. р. в салі „Народного

Дому“ аматорське представленє двоактової комедії «Перше поумирали — потому ся поборали». Закінчить: Монольоґ. Початок о год. 7½. вечером. Ціни місць: Крісла І-рядні 1 К, II-рядні 60 с. Вступ на салю 20 с.

— **Красе товариство кредитове урядників і сьвященників.** Звичайні загальні збори членів Красевого товариства кредитового урядників і сьвященників у Львові — як ми вже вчора коротко зазначили — відбули ся дня 26. с. м. в льокалю Товариства (ул. Руска ч. 3, дім Ставропигійского Інститута). Збори відкрив президент надзираючої ради, радник суду Ярослав Ільницький короткою промовою і сконстатувавши, що збори скликано правосильно по мысли постанов статута — покликав на секретарів зборів пп. Ілька Яремкевича шефа віділу Товариства взаім. обези, „Дністер“ і М. Іванця ліквідатора Тов. вз. кред. „Дністер“. По відчитаню п. Яремкевичом і прийнятю без дискусії протоколу заг. зборів з мин. року, уділив президент голосу директорови Ал. Сероїчковському, котрий зложив звіт з діяльності і розвою Тов-а на рік адм. 1905. Після сего звіту число членів Товариства зросло в 1905 році о 188 нових членів з 263 декларованими уділами, так що з днем 31. грудня 1905 числило Товариство 702 членів з 883 декларованими уділами на суму 44.150 К, з чого в дійсности вплачено 36.526 К об с то є 87.26% декларованої суми. Фонд резервовий збільшив ся о 1232 К 40 с і вносив з кінцем 1905 року 3234.80 К. Власне майно Тов-а вносило 31/XII. 1905 в членських уділах і фондї резервовім 39.761.46 К. Щадничі вклади збільшили ся о 50.134.30 К, що свідчить про довіру, яким Товариство в широких кругах тішить ся, і вносили з кінцем 1905 року 148.469.09 с. Крім кредиту векселевого (в дорозі ресконту векслів портфельових) в Банку красівім одержало Тов-о позичку в ц. к. гал. фондї пропінанційнім в сумі 25.000 К, від котрих платить 4% відсотки з долини, що доказує, що навіть ц. к. власти узнають хосенну діяльність Тов-а і мають повне довіря до его свідомої своєї ціли управи. Позичок уділило Тов-о в році 1905 р. 59 на скрипти на суму 71.5000 К і 288 на векслі на суму 116.857 К. По відчисленю сплачених 194 позичок і рат в сумі 111.448.40 К, остало 31/XII. 1905 в активах 395 позичок на суму 227.203 К. На льокациях в товариствах кредитових і банках мало Товариство уміщену суму 7223.80 К. Кошти адміністрації вносили в 1905 році 4784.93 К, а се свідчить про єї дешевість. Загальний оборот касовий в 1905 вносив 863.340.12 К.

Чистий зиск за рік адм. 1905 вносять 1824.18 К. Звіт свій закінчив директор Ал. Сероїчковский висказанєм подяки редакціям руских часописей „Діла“, „Руслана“ і „Галичанина“, котрі безінтересовно поміщували охотно комуїкати Тов-а і членам ради надзираючої за живе інтересованє ся ділами Тов-а і попиране его інтересів серед рускої інтелігенції.

Опісля уділив президент голосу п. Миколі Мельникови, котрий іменем комісії ревізійної відчитав звіт о переведених шконтрах і ревізій книг, каси і документів Товариства і поставив внесене, щоби загальні збори прийняли і затвердили предложений дирекцією звіт, білянс і рахунок зисків і страт і уділив дирекції і Раді надзираючій абсолюторию.

Відтак дав президент голос директорови Ал. Сероїчковському, котрий відчитав звіт ревізора Красевого Союзу ревізійного о переведеній в р. 1905 ревізії по мысли закона з 10. червня 1903. В. з. д. ч. 133. Звіт сей стверджуєчий, що тов-о гарно розвиває ся, веде дуже обережно свої діла, є добре і дешево адміністроване, що дальше всі позички суть добре обезпечені, а цілий хід діл правильний, прийнято до відомости. Супроти ясного і просторого звіту про діяльність Тов-а в 1905 р. предложеного дир. Ал. Сероїчковским, не зажадав ніхто жадного поясненя, звіт дирекції і комісії ревіз. прийнято до відомости і уділено одноголосно дирекції і Раді надзираючій абсолюторию за рік адм. 1905. — Відтак

іменем Ради надзираючої поставив п. Ілька Яремкевич отсеї внесеня що до розділу чистого зиску за рік адм. 1905 в квоті 1824.18 К. 1) 20% до фонду резервового 364.83 К; 2) на 6% дивіденду від уділів членських 1200.75 К; 3) на ремунерацію 3 членам комісії ревізійної 180 К; 4) а решту 78.60 К приділити додатково до фонду резервового. Внесене се прийнято одноголосно. — Приступлено до дальшої точки дневного порядку то єсть вибору пістьох членів Ради надзираючої. На скрутаторів покликав президент о. Теофіля Бобикевича і д-ра Юлія Савчака, котрі по відданю карток оголосили, що до Ради надзираючої вибрано: Семена Кульчицкого ц. к. секретаря дир. скарбу, Василя Нагірного директора „Народної Торговлі“, д-ра Кирила Студинського проф. університету, о. Олександра Темницького пароха заведеня карного у Львові, о. Йосифа Фолиса пароха в Скнилові і д-ра Миколу Шухевича адвоката у Львові. Членами комісії ревізійної на рік 1906 вибрано Омеляна Куницького ревідента рах. дир. скарбу, Миколу Мельника офіціяла рах. дирекції домен і лісів і Йосифа Максимовича урядника Товариства вз. кредиту „Дністер“, а заступником члена комісії ревізійної п. Йосифа Мойсеовича ц. к. офіціяла рах. дирекції почт і телеграфів.

Відтак на внесене поставленє іменем Ради надзираючої через п. Ілька Яремкевича затвердили загальні збори одноголосно доконтаний Радою пововно вибір п. Олександра Сероїчковского директором Товариства а д-ра Омеляна Левицкого заступником члена дирекції. Супроти сего, що тим вичерпано дневний порядок а ніхто до голосу не зголосив ся, закрав президент ради. Ярослав Ільницький збори, подякувавши присутнім за вельми численну участь і візвавши всіх до попираня Товариства, котре гарно розвиває ся і нині вже межі рускими кредитовими інституціями не послідне занимає місце.

— **Часопись для українських дітей** пічче виходити в Полтаві — як доносить „Гром Думка“. Она пише: „Г. Дмитрієва в Полтаві видавати ме тижняву газету „Українське Слово“ з додатком для дітей „Зірка“. Се буде у нас перша спроба українського періодичного виданя для дітей, бо доси такого виданя нам не дозволялось. Наложивши важку руку на все українське, уряд не поминув і наших дітей в своїх «обрустительних» заходах та не спивав ся і перед тим, аби відняти у українських дітей зрозумілу їм книжку. Порішавши, що українські діти «должны учиться по російски», уряд забороняв всяку українську книжку, про яку тільки можно було подумати що вона годяща задля дитячого читаня. Не дозволялось друкувати таких безвинних збірників, як наприклад, «Читанка»: «Перший снопок», «Од льоду до льоду», «Веселка» і ин., тільки через те, що вони призначали ся для дітей. А в збірнику байок Глібова викреслювались всі ті байки, які вчать школярі по Крилову. Тай на те щоб здобути дозвіл видати сей збірник, треба було вживати особливих заходів. Шкода й говорити, що при таких ладі неможливо було видаване для дітей якого небудь періодичного органу і от поміж иншими сумними наслідками старого ладу ми бачимо у себе зараз страшенну недостачу дитячої літератури. Діти наших народів мають багато прегарних книжок до читаня, мають гарні журнали, а в українських дітей є тільки може дві-три добрих книжок (як от «Вінок» О. Білоусенка) і зовсім нема періодичної преси. До того і в школі в нас панує московська мова; там і підручники і книжки до читаня писані незрозуміло дітям мовою, — а українських книжок уживати заборонено; і діти у нас часто-густо виростають, навіть не бачивши українських книжок і не знаючи, чи й є вони. А се безперечно дуже шкодить для їх духовного розвитку. Ми повинні дати українським дітям все, що в нашій силі, щоб, коли ще неможна в школі, так хоч поза школою вони мали зрозумілу цікаву для них книжку, щоб хоч читанем вони могли надужити те, чого не дає їм чужомовна школа

До того ще українська дитяча книжка мусить запобігати й тим хибам, які має у нас російська школа не через саму тільки мову, а й через свій напрям, і через усе те, що в ній є непедагогічного. Книжка писана рідною мовою може се краще зробити, як усяка инша. Ось через се усе, вважаючи, з якою силою відчуваєть ся у нас потреба в дитячій літературі, ми радо витаємо гарний замір п. Дмитрієвої у Полтаві. В добрий час! Ми бажаємо їй здійснити его як найкраще і як найхутчійше, бо час не стоїть і кожда згаяна в сій справі година — на віки пронаща.

У нас в Галичині відносина дещо ліпші в тій справі. Маємо діточі часописи «Малий Місіонарчик» і «Дзвінок». Маємо для дітей поважне число книжок ілюстрованих і без ілюстрацій, виданих Р. Тов-ом педагогічним. На жаль наша публіка не уміє як слід оцінити патріотичних змагань видавців і часописи та книжки призначені для дітей не розходять ся так, як приміром у інших культурних народів, де о молоде покоління, будучину народу, ліпше дбають. Маймо однак надію, що відносина змінять ся, і не буде у нас ні одної інтелігентної родини, в якій не було би часописи для своєї дитини.

— **Пожари в 1905. році** дійшли в Галичині до числа 1.052 випадків і знищили 2266 домов. 2995 господарских будинків, 42 промислових заведень і 7 церков. В огни згинуло 10 осіб. Загальна шкода виносила 5,052,000 К, з чого було обезпечених лише 2,342,400 К. Причиною пожегарів були переважно підпал або необережність, в 40 випадках лиха будова, а 35 пожегарів походило від грому. Велику поміч при пожегарах у східній Галичині несли члени пожегарних філій „Сокола“. Як поінформовано нас у львівськ. „Сокол“, 110 філій, котрі доси прислали звіт з діяльності за 1905. рік, ратували при поверх 180 пожегарах. Що їх ратунок був успішний, доказують записки „Дністра“, котрих роздано „Соколам“ на поверх 3.000 К. Нераз ми заохочували наші громади до оснóвування у себе пожегарних філій «Сокола» і до обезпечування господарств в „Дністрі“, і тепер повторяємо се, бо йде горяча пора року, а з нею небезпечність пожегара. Стереженого Бог стереже!

Наука, штука, література

— Уже вийшла пісня Г. Стинського: **І золото й дорогої**.. до слів Т. Шевченка. Ціна 1 К 20 с. Головний склад: Українська Накладня у Львові, ул. Вроновська 8.

Телеграми

з дня 29. марця 1906.

Відень. W. Allg. Ztg. оголошує цісарське розпорядженє, яким скликає ся крайньскій сойм на 2. цвітня.

Берлін. Німецький парламент прийняв новелю про фльоту; проти новелі голосували соціалісти і людова партія.

Тарнів. При вчерашних доповняючих виборах до державної ради з міст Тарнів-Бохня перейшов вшехпольскій кандидат бар. Батталія 887 голосами на 1414 голосуючих. Другим кандидатом був др. Гофмокл.

Лев Лопатинський.

Четверта заповідь.

(Лько Пашак)

драма в 5 діях з гуцульського життя, нагороджена на конкурсі Тов. ім. Котляревського.

(Дальше).

Я В А ІЗ.

Тіж. **ЛЬКО.**

ЛЬКО

(вибігає з кувалом води, але на порозі задержує ся і сидко, як вливає до неї із фляшочки.)

ГАФІЯ.

Льку, рятуй, дедьо вмирає, дедьо вмирає! Ой лишенько! що нам робити, як ему радити?!

ЛЬКО

(поволи підходить, уважаючи, щоби вода не розливалася).

Та чого кричите гвалт! Чи ту вовки, чи розбійники? Криком не поможете! Тримайте сюди голову, най дам дедьови води напити ся.

ГАФІЯ

(голосить нівоголосом).

Ой, головонькож моя бідна, таж був от здоровіснький і що ему стало ся? Як косою підкосив, як би его куюлю в саме серце поцівав (за той час піддержує ему голову, а Лько вливає в него воду).

МОЙСЕЙ

(вразу хватєє за кувалю і не жадно, відтак відтрючує руками, як би хотів хватати ся во здуха; віддижає глибоко, зриває ся і падає на землю умираючи).

ГАФІЯ

(бє себе по голові, аби прийти до притомности).

Що то стало ся? Я не знаю, се може тільки снить ся мені?

ЛЬКО

(грубо).

Яке вам снить ся, не бачите, що помер старий.

ГАФІЯ

(кидає ся до труна і шарпає его).

Мойсею, Мойсею, відзови ся... Мойсею, чи чувш, Мойсею! Люди рятуйте... Льку... Мойсею!..

ЛЬКО

(трючає матір).

Та уступи ся, дурна бабо, не шарпай труна! Хто вам тут що поможє, коли вже так судило ся? Треба порадити ся, що тепер нам робити.

ГАФІЯ

(голослячи).

Ой, та що тут радити ся, та як тут радити ся? Нема вже его, нема мого чоловіченька!..

ЛЬКО.

Я зараз біжу у село, та покличу вам людей і плачок, а сам переночую вже долі та рано піду до попа.

ГАФІЯ

(вєє як перше).

Ой, роби вже, як хочеш, ой, головонькож моя бідна, що я тепер пічну сама на сьвітї?... Як мені тепер жити таї бути без тебе, гавдо мій солодкий?..

ЛЬКО.

Цитьте, не заводіть. Слухайте добре, що я вам скажу: Аби сьте людям розповідали, що небищак вже довгий час жалували ся на серце і вже від тижня покладали ся. Памя тайте, нічо не розповідайте, що се стало ся так нагло при вечері, бо єще будемо мати клопіт; не дадуть поховати, з приїде комісія і зроблять нам такий стид, що будуть небищика різати по смерті! (шарпає завдоичу). Ну, розумієте, чи ні, що я кажу?

ГАФІЯ.

Ой, таж розумію! За щож на мене таке нещастє, Господоньку милосерний!

ЛЬКО.

А тепер помагайте мені забрати дєда до хати та покласти на постіль. — Ну, беріть за ноги. (Сам підносить Мойсея за плече, а Гафїя хилиє ся ему до ніг.) І так будуть похорони коштувати, а така комісія то би пару волів зіла. Уважайтеж, як маєте говорити перед людьми!

Занавіса спадає скоро.

Конець II. дії.

(Дальше буде).

Всілякі КУПОНИ

i

виласовані цінні папери

видачує без втрученя проанзи або коптіи

Контора виміни

п. к. упр. гал. акц

БАНКУ

Гіпотечного.

„Торбан“

музична бібліотєка

видає

Українська Накладня

Львів, Вроновська 8.

Катальог даром і оплатно.

Стация почтова телегр. і залїзи. Unterthemenau.

Річний оборот поверх 3.000 вагонів.

Унтертеменауска Фабрика виробів з глини

ІВАНА КНЯЗЯ ЛІХТЕНШТАЙНА

в Unterthemenau bei Lundenburg, поручає:

гарні глини кафелєві вського рода і витривалости на хідники, двірці, стайні, подвіря і т. и., дальше плити мозаїкові в тисячах десєтїв від найпростїйшого до найбогатїшого винованя (річна продукция 15 мїлїонів плит) для церков, шкіл, фабрик і т. д., подвійно поливані камїні рури, комїни, ремїзові рури, поливані цєгли (сухопрасовані з найвищою витривалостю для палльових будівель, мокро прасовані для будови каналів), плити до викиладаня стїн і фасад, блискучі плити, дахівни вського рода, натуральної краски і поливані у всїх барвах, рури до дрєнованя, кафєл до печей.

Ілюстровані цїнники даром і оплатно.

Число робїтників 700.

Шість і пів мїлїонів корон відшкодованї!

Будинки, движомости, збіє і иншу обезпечєє від огневих шїд одиное русьє асекураційне товариство

„Дністер“

Товариство взаїмних обезпечєнь у Львові, пиню ч. 10. П. л.

Шкоди оцінює „Дністер“ з місцевими членами і виплачує зарєз признанї відшкодованя.

За 3 лїт виплачено 6.474.534 корон відшкодованя.

Обезпечєня приймають аґєнції по всїх мєстах і більших сєлах: „Дністер“ має аґєнцію письменним господарям де єще не робили виш аґєнції „Дністра“ Аґєнції „Дністра“ заробили проанзи 807.742 корон

„Дністер“ удїляє громадам позички в 4 проц на засувноє свєрков

Полїси „Дніста“ приймають в п. п. полїсових Банк кравий у Львові і в Чернівцях Галицька Каса ощадности обитови каси ощадности і сиротиньскї каси при судах

Чистїй зисї річний звертає ся обезпечєннє членам, за р. 1905 привадає кождо у членюви 5 проц премїи до звороту.

На житє обезпечайте ся в Країнськїм Товариствї тїльню через „Дністер“, прованїє від таких обезпечєнь дає „Дністер“ на русьє обр-дїїи цїли

Фонди „Дністра“ виплачує в кінцє р. 1905 суму 372.538 корон.

Стеронїть ся огню!